

LAAT CORONA GEEN ONEERLIJKE KANSENVERDELER ZIJN

Uit de voortgangsrapportages van het Nationaal Programma Onderwijs blijkt dat de coronapandemie niet alleen negatieve impact heeft gehad op de cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren, maar juist ook op de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het Samenwerkingsverband Kansengelijkheid & Burgerschapsonderwijs (SKB) pleit daarom voor meer aandacht van politiek Den Haag voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind, juist nu duidelijk is geworden wat de impact is geweest van corona hierop. Aandacht hiervoor is cruciaal om deze generatie leerlingen dezelfde kansen te geven als hun voorgangers. Corona mag geen oneerlijke kansenverdelers zijn!

In een rapport van de Inspectie van het Onderwijs worden de zorgen over de sociaal-emotionele ontwikkelingen van leerlingen bekrachtigd: “Besturen, schoolleiders en docenten maakten zich, nog meer dan over leerachterstanden, eveneens zorgen over de sociaal-emotionele ontwikkeling, het welbevinden en de motivatie van leerlingen in het voortgezet onderwijs tijdens de coronacrisis.” Ook in gesprekken van de SKB-leden met scholen komt telkens weer de impact van corona op sociaal-emotioneel vlak aan bod: “De impact is echt gigantisch. Bij de kinderen merk je écht ander gedrag. De groepsdynamiek is ontregeld, kinderen kunnen minder gemakkelijk normaal met elkaar omgaan en ook zijn er meer mentale problemen bij de kinderen.”

Tot nu toe zijn de extra gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs voornamelijk ingezet op het wegwerken van de cognitieve achterstanden. En niet voor niets, want in de voortgangsrapportage zien we nog steeds een achterstand bij kinderen op het gebied van rekenen en spelling. En dan blijkt ook nog: hoe lager het opleidingsniveau van de ouders, hoe groter de achterstand. We stellen dus zeker niet dat er geen aandacht meer moet zijn voor deze cognitieve vaardigheden, maar pleiten wij wel voor een juiste investering vanuit dit programma. Nu profiteert de commerciële bijlesindustrie volop van deze NPO-gelden. De afgelopen drie jaar is er een groei te zien van maar liefst 47%. Van 3988 huiswerk- en bijlesbedrijven in 2019 naar 5462 in 2022. En wie profiteren uiteindelijk van deze industrie? De leerlingen van hoogopgeleide ouders met een grote portemonnee, terwijl juist de andere groep leerlingen dat steuntje in de rug extra goed kan gebruiken.

Een eerste stap richting het wegwerken van de sociaal-emotionele achterstanden is al gezet met de komst van de Rijke schooldag. Een waardevol middel om de brede ontwikkeling van het kind aan te jagen en ook sociaal-emotionele componenten de school in te halen. Echter is onze oproep om, naast de Rijke schooldag, extra geld vrij te maken voor de brede ontwikkeling van het kind tijdens de schooldag.

Maatschappelijke organisaties die projecten organiseren binnen dit spectrum zijn een ideale samenwerkingspartner voor het onderwijs en ieder kind verdient een kans op deelname aan deze projecten. De minister erkent het belang van deze interventies, ook in zijn Masterplan Onderwijs. Alleen wordt in dit plan opnieuw gesproken over geld dat richting het onderwijs gaat in plaats van direct naar de maatschappelijke organisaties. Het gevolg? Meer rompslomp voor de scholen én tijdrovende gesprekken met maatschappelijke organisaties over geld in plaats van over de inhoud van de projecten. Dit geld kan effectiever én impactvoller besteed worden.

Sterker nog: de uitgebreide administratie en het uitzoekwerk dat nu vanuit de scholen wordt gevraagd voor het indienen van de subsidieaanvragen is niet alleen tijdrovend, maar ook erg ingewikkeld. Het schijnt zelfs zó ingewikkeld te zijn dat minister Wiersma er zelf niet uitkwam (Khalid & Sophie, 24-01-2023). De tijd en energie die wordt gestoken in deze ingewikkelde aanvragen, moet juist gaan naar de leerlingen die het nodig hebben, zo vindt het SKB.

We willen actie. Dus erken het ecosysteem van maatschappelijke organisaties die werken aan de brede sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind en zorg voor een substantiële basisfinanciering. Alleen dan werken we echt aan de brede sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en jongeren en aan kansengelijkheid voor iedereen!